

Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorlys 2024/25

1. Cyflwyniad

- 1.1 Rheolaeth trysorlys yw rheolaeth llif arian a buddsoddiadau'r Cyngor a'r risgiau cysylltiol. Mae'r Cyngor wedi benthyg a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac felly yn agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli buddsoddiadau a'r effaith refeniw o'r newidiadau mewn cyfraddau llog. Mae adnabod, monitro a rheoli risg ariannol yn llwyddiannus felly yn ganolog i reolaeth ariannol bwyllog y Cyngor.
- 1.2 Mae rheolaeth risg trysorlys yn y Cyngor yn rhan o fframwaith y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifiaeth *Rheolaeth Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus: Cod Ymarfer Rhifyn 2021* (Cod CIPFA) sy'n gofyn i'r Cyngor gymeradwyo strategaeth rheolaeth trysorlys cyn dechrau pob blwyddyn ariannol. Yn ogystal, fe wnaeth Llywodraeth Cymru (LIC) gyhoeddi canllaw diwygiedig ym mis Tachwedd 2019 sef y *Canllaw ar Fuddsoddiadau Awdurdodau Lleol* sy'n gofyn i'r Cyngor gymeradwyo strategaeth fuddsoddi cyn dechrau pob blwyddyn ariannol. Mae'r adroddiad hwn yn cyflawni cyfrifoldeb cyfreithiol y Cyngor dan *Ddeddf Llywodraeth Leol 2003* i roi ystyriaeth i'r ddau beth hyn, sef Cod CIPFA a Chanllaw LIC.
- 1.3 Yn unol ag Arweiniad LIC, gofynnir i'r Cyngor gymeradwyo Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorlys diwygiedig os yw'r tybiaethau sydd yn sail i'r adroddiad hwn yn newid yn sylweddol. Byddai amgylchiadau o'r fath yn cynnwys, er enghraifft, newid mawr annisgwyl mewn cyfraddau llog, newid yn rhaglen gyfalaf y Cyngor neu yn lefel ei balans buddsoddi, neu golled sylweddol yng ngwerth teg buddsoddiad anariannol a nodwyd fel rhan o'r prosesau paratoi ac archwilio cyfrifon diwedd blwyddyn.

2. Y Cyd-destun Allanol

2.1 Cefndir Economaidd

Bydd yr effaith ar y DU o gyfraddau llog a chwyddiant uwch, rhagolygon economaidd yn gwanhau, hinsawdd wleidyddol ansicr oherwydd etholiad cyffredinol sydd ar ddod, ynghyd â rhyfel yn yr Wcráin a'r Dwyrain Canol, yn ddylanwadau mawr ar strategaeth rheoli trysorlys y Cyngor ar gyfer 2024/25.

Cynyddodd Banc Lloegr (BoE) y Gyfradd Banc i 5.25% ym mis Awst 2023, cyn cynnal y lefel hon am weddill 2023. Ym mis Rhagfyr 2023, pleidleisiodd aelodau Pwyllgor Polisi Ariannol y BoE 6-3 o blaid cadw Cyfradd Banc ar 5.25%. Roedd y tri anghydfurfiwr eisiau cynyddu cyfraddau 0.25%.

Roedd Adroddiad Polisi Ariannol (MPR) chwarterol mis Tachwedd yn rhagweld cyfnod hir o dwf Cynnyrch Mewnwladol Crynswth (GDP) gwan gyda'r potensial ar gyfer crebachiad ysgafn oherwydd gweithgaredd economaidd gwan parhaus. Ystyriwyd bod y rhagolygon ar gyfer chwyddiant CPI yn ansicr iawn, gyda risgiau ar yr ochr i fyny i CPI yn disgyn i'r targed o 2% yn deillio o gynnydd posibl mewn prisiau ynni, twf cryf mewn cyflogau domestig a dyfalbarhad wrth osod prisiau.

Dangosodd ffigurau'r Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS) fod chwyddiant CPI yn 3.9% ym mis Tachwedd 2023, i lawr o gyfradd o 4.6% yn y mis blaenorol ac, yn unol â'r duedd ddiweddar, yn is na'r disgwyl. Gostyngodd y gyfradd chwyddiant CPI graidd i 5.1% o 5.7% y mis blaenorol, eto'n is na'r rhagfynegiadau. Gan edrych i'r dyfodol, gan ddefnyddio'r llwybr cyfradd llog a awgrymir gan farchnadoedd ariannol, mae'r BoE yn disgwyl i chwyddiant CPI barhau i ostwng yn araf, ond gan gymryd tan yn gynnwys yn 2025 i gyrraedd y targed o 2% cyn disgyn yn is na'r targed yn ystod ail hanner 2025 ac i mewn i 2026.

Dangosodd ffigurau'r ONS fod economi'r DU wedi crebachu 0.1% rhwng Gorffennaf a Medi 2023. Mae'r BoE yn rhagweld y bydd GDP yn debygol o aros yn ei unfan trwy 2024. Mae'r BoE yn rhagweld y bydd cyfraddau llog uwch yn cyfyngu ar dwf GDP, a fydd yn parhau'n wan dros y gorwel a ragwelir cyfan.

Mae'n ymddangos bod y farchnad lafur yn llacio, ond dim ond yn araf iawn. Cododd y gyfradd ddiweithdra ychydig i 4.2% rhwng Mehefin ac Awst 2023, o 4.0% yn y cyfnod 3 mis blaenorol, ond roedd diffyg cysondeb yn y data rhwng y ddau gyfnod yn gwneud cymariaethau yn anodd. Mae twf enillion wedi parhau'n gryf, ond mae wedi dangos rhai arwyddion o leddfu; roedd cyflogau rheolaidd (ac eithrio bonysau) i fyny 7.3% dros y cyfnod a chyfanswm cyflog (gan gynnwys bonysau) i fyny 7.2%. Wedi'i addasu ar gyfer chwyddiant, roedd cyflogau rheolaidd yn 1.4% a chyfanswm cyflog yn 1.3%. Wrth edrych ymlaen, dangosodd yr MPR y disgwylir i'r gyfradd ddiweithdra fod tua 4.25% yn ail hanner calendr 2023, ond yna'n codi'n raddol dros y gorwel a ragwelir i tua 5% ar ddiwedd 2025/dechrau 2026.

Ar ôl cynyddu ei gyfradd llog allweddol i ystod darged o 5.25-5.50% ym mis Awst 2023, mae'n ymddangos bod Cronfa Ffederal yr Unol Daleithiau bellach wedi dod â'r cylch heicio i ben. Mae'n debygol bod y lefel hon yn cynrychioli'r uchafbwynt yng nghyfraddau'r UDA yn dilyn canlyniad cyfarfod mwy dofi ym mis Rhagfyr 2023. Tyfodd GDP yr UDA ar gyfradd flynyddol o 4.9% rhwng Gorffennaf a Medi 2023, cyn y disgwyliadau ar gyfer ehangiad o 4.3% a'r darlleniad o 2.1% ar gyfer Ch2. Ond mae effaith cyfraddau uwch wedi dechrau bwydo i mewn i weithgarwch economaidd a bydd twf yn gwanhau yn 2024. Chwyddiant CPI blynyddol oedd 3.1% ym mis Tachwedd.

Mae chwyddiant Ardal yr Ewro wedi gostwng yn raddol ers dechrau 2023, gan ostwng i gyfradd flynyddol o 2.4% ym mis Tachwedd 2023. Mae twf economaidd wedi bod yn wan, a dangoswyd bod GDP wedi crebachu 0.1% yn y tri mis hyd at fis Medi 2023. Yn unol â banciau canolog eraill, mae Banc Canolog Ewrop wedi bod yn cynyddu cyfraddau, gan gymryd ei gyfleuster blaendal, tendr cyfradd sefydlog, a chyfraddau benthyca ymylol i 3.75%, 4.25% a 4.50% yn y drefn honno.

2.2 Rhagolygon credyd

Roedd prisiau Cyfnewid Dïofyn Credyd (CDS) yn gyfnewidiol yn ystod 2023, gan gynyddu ym mis Mawrth yn sgil pryderon yn y sector bancio yn dilyn digwyddiadau mawr pan ddaeth Banc Silicon Valley yn fethdalwr a throsglwyddiad Credit Suisse gan UBS. Ar ôl hynny yn disgyn yn ôl yn Ch2 o galendr 2023, yn ail hanner y flwyddyn, mae cyfraddau llog uwch a chwyddiant, y rhyfel parhaus yn yr Wcráin, ac yn awr y Dwyrain Canol, wedi arwain at brisiau CDS yn cynyddu'n gyson.

Yn flynyddol, mae anweddolrwydd prisiau'r CDS hyd yma wedi bod yn is yn 2023 o'i gymharu â 2022, ond eleni gwelwyd mwy o wahaniaeth mewn prisiau rhwng endidau banc wedi'u neilltuo (manwerthu) ac endidau bancio heb eu neilltuo (buddsoddiad) unwaith eto.

Mae Moody's wedi diwygio ei ragolygon ar sofran y DU i sefydlog o negyddol i adlewyrchu ei farn am ragweladwyedd gwleidyddol wedi'i adfer yn dilyn yr ansefydlogrwydd ar ôl cyllideb fach 2022. Cadarnhaodd Moody's hefyd y sgôr Aa3 i gydnabod cadernid economaidd y DU a'i fframwaith sefydliadol cryf.

Yn dilyn ei weithred ardrethu ar sofran y DU, diwygiodd Moody's y rhagolygon ar bum banc yn y DU i sefydlog o negyddol ac yna dilynodd hyn gan yr un camau ar gyfer pum awdurdod lleol â sgôr. Fodd bynnag, o fewn yr un diweddariad cafodd graddfeydd hirdymor y pum awdurdod lleol hynny eu hisraddio.

Mae tensiynau cystadleuol yn parhau yn y sector bancio, ar un ochr o gyfraddau llog uwch yn hybu incwm net a phroffidioldeb yn erbyn y llall o ragolygon economaidd gwanhau a dirwasgiadau tebygol sy'n cynyddu'r posibilrwydd o ddirywiad yn ansawdd asedau banciau.

Fodd bynnag, mae'r sefydliadau ar restr gwrthbartïon ein ymgynghorwyr Arlingclose yn parhau i gael eu cyfalafu'n dda ac mae eu cyngor gwrthbartïon ar sefydliadau a argymhellir a'r cyfnod hwyaf yn parhau i gael eu hadolygu'n gyson a byddant yn parhau i adlewyrchu amodau economaidd a'r rhagolygon credyd.

2.3 Rhagolygon cyfraddau llog (Rhagfyr 2023)

Er bod chwyddiant a thwf cyflogau'r DU yn parhau i fod yn uchel, mae ymgynghorwyr rheolaeth trysorlys y Cyngor, Arlingclose yn rhagweld bod y Gyfradd Banc wedi cyrraedd uchafbwynt o 5.25%. Bydd Pwyllgor Polisi Ariannol Banc Lloegr yn dechrau lleihau cyfraddau yn 2024 er mwyn ysgogi economi'r DU ond bydd yn amharod i wneud hynny nes ei bod yn siŵr na fydd unrhyw effeithiau ail rownd parhaus. Mae Arlingclose yn gweld toriadau mewn cyfraddau o Ch3 2024 i isafbwynt o tua 3% erbyn dechrau canol 2026.

Mae Arlingclose yn disgwyl i gynnyrch giltiau hirdymor fod yn weddol sefydlog ar y lefelau presennol (ynghanol anweddolrwydd parhaus), yn dilyn y gostyngiad mewn enillion tua diwedd 2023, sy'n adlewyrchu'r llwybr tymor canolig is disgwylidig ar gyfer Cyfradd Banc. Bydd y cynnyrch yn parhau'n gymharol uwch nag yn y gorffennol, oherwydd tynhau meintiol a chyflenwad bond sylweddol. Fel bob amser, yn ddiamau, bydd anweddolrwydd tymor byr oherwydd ansicrwydd a digwyddiadau economaidd a gwleidyddol.

Mae rhagolwg economaidd a chyfraddau llog mwy manwl a ddarparwyd gan Arlingclose i'w weld yn **Atodiad 1**.

- 2.4 Er diben gosod y gyllideb, tybiwyd bod buddsoddiadau rheolaeth trysorlys newydd yn cael eu gwneud ar gyfradd o 4.7% ar gyfartaledd.

3. Y Strategaeth Fuddsoddi Trysorlys

- 3.1 Mae'r Cyngor wedi buddsoddi arian sylweddol, sy'n cynrychioli incwm a dderbynnir cyn ei wario ynghyd â'r balansau a'r cronfeydd wrth gefn a ddelir. Yn y 12 mis diwethaf, mae balans buddsoddiadau'r Cyngor wedi amrywio rhwng £118.5 a £270.2 miliwn, a disgwylir cynnal lefelau tebyg am y flwyddyn sydd i ddod.

Mae hyn yn cynnwys balansau arian Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd yn cael eu pŵlio gyda chronfeydd y Cyngor at ddibenion buddsoddi. Mae'r Gronfa Bensiwn yn gofyn am hyn bob blwyddyn gan fod y dychweliadau a dderbynnir yn well ac mae'r risgiau wedi eu lleihau wrth uno'r arian gyda chronfeydd y Cyngor. Bydd y Pwyllgor Pensiynau yn cymeradwyo'r elfennau perthnasol y Datganiad Strategaeth hwn a gofyn i barhau gyda'r trefniadau pŵl ar gyfer 2024/25 yn ei gyfarfod ar 19 Mawrth 2024.

3.2 Amcanion

Mae Cod CIPFA a Chanllaw LIC yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor fuddsoddi ei gronfeydd trysorlys yn ddarbodus, gan roi ystyriaeth i ddiogelwch a hylifedd ei fuddsoddiadau cyn ceisio am y gyfradd enillion neu'r cynnyrch uchaf. Amcan y Cyngor wrth fuddsoddi arian yw taro'r cydbwysedd cywir rhwng risg ac enillion, gan leihau'r risg o golledion drwy buddsoddiadau'n diffygdalu a'r risg o dderbyn incwm sy'n anaddas o isel ar fuddsoddiadau. Pan ddisgwylir i falansau cael eu buddsoddi am fwy na blwyddyn, bydd y Cyngor yn anelu i dderbyn dychweliad cyfan sydd yn gyfartal neu'n uwch na chyfradd gyffredinol chwyddiant, er mwyn cynnal grym gwario'r swm a fuddsoddir. Nod y Cyngor yw bod yn fuddsoddwr cyfrifol a bydd yn ystyried materion amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG) wrth fuddsoddi.

6.3 Strategaeth

Fel y dangosir gan y meincnod ymrwymadau uchod, mae'r Cyngor yn disgwyl bod yn fuddsoddwr hirdymor ac felly bydd buddsoddiadau trysorlys yn cynnwys offerynnau risg isel tymor byr i reoli llif arian o ddydd i ddydd ac offerynnau tymor hwy lle derbynnir risg ychwanegol gyfyngedig am incwm buddsoddi uwch i gefnogi gwsanaethau cyhoeddus lleol.

3.4 Ystyriaethau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG)

Mae ystyriaethau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG) yn gynyddol yn ffactor ym mhenderfyniadau buddsoddwyr byd-eang, ond mae'r fframwaith ar gyfer gwerthuso cyfleoedd buddsoddi yn dal i ddatblygu ac felly nid yw polisi ESG y Cyngor ar hyn o bryd yn cynnwys sgôr ESG na meini prawf ESG amser real eraill ar lefel buddsoddiad unigol. Wrth fuddsoddi mewn banciau a chronfeydd, bydd y Cyngor yn blaenoriaethu banciau sydd wedi llofnodi Egwyddorion Bancio Cyfrifol y Cenhedloedd Unedig a chronfeydd a weithredir gan reolwyr sydd wedi llofnodi Egwyddorion Buddsoddi Cyfrifol y Cenhedloedd Unedig, y Gynghrair Rheolwyr Asedau Sero Net a/neu Cod Stiwardiaeth y DU.

3.5 Modelau busnes

O dan y safon IFRS 9 newydd mae'r gyfrifeg ar gyfer buddsoddiadau penodol yn dibynnu ar "model busnes" y Cyngor i'w rheoli. Mae'r Cyngor yn anelu i ennill gwerth gan ei fuddsoddiadau trysorlys sydd yn cael eu rheoli'n fewnol gyda model busnes o gasglu llif arian cytundebol ac felly, ble mae'r meini prawf yn cael ei cwrdd, mae'r buddsoddiadau yn dal i gael eu cyfrifo ar gost wedi ei amorteiddio.

3.6 Gwrthbartïon cymeradwy

Gall y Cyngor fuddsoddi ei gronfeydd dros ben gyda unrhyw o'r gwrthbartion yn nhabl 3 isod, yn amodol ar y terfynau arian (fesul gwrthbarti) a'r cyfyngiadau amser a ddangosir.

Tabl 3: Gwrthbartion Buddsoddi sydd wedi'u Cymeradwyo a'r terfynau

Sector	Terfyn amser	Terfyn gwrthbarti	Terfyn sector
Llywodraeth y DU	50 mlynedd	Diderfyn	d/b
Awdurdodau lleol ac endidau llywodraeth eraill	25 mlynedd	£10m	Diderfyn
Buddsoddiadau â sicrwydd *	25 mlynedd	£10m	Diderfyn
Banciau (ansicredig) *	13 mis	£5m	Diderfyn
Cymdeithasau adeiladu (ansicredig) *	13 mis	£5m	£10m
Darparwyr cofrestredig (ansicredig) *	5 mlynedd	£5m	£25m
Cronfeydd marchnad arian *	d/b	£10m	Diderfyn
Cronfeydd cyfun strategol	d/b	£10m	£50m
Ymddiriedolaethau buddsoddi ystâd real	d/b	£10m	£25m
Buddsoddiadau eraill *	5 mlynedd	£5m	£10m

Rhaid darllen y tabl hwn mewn cysylltiad â'r nodiadau canlynol.

3.7 Isafswm Statws Credyd

Dim ond gydag endidau nad yw eu statws credyd hirdymor cyhoeddedig isaf yn is nag A- y gwneir buddsoddiadau'r Trysorlys yn y sectorau a nodir â *. Defnyddir y statws credyd sy'n berthnasol i'r buddsoddiad penodol neu'r dosbarth o fuddsoddiad pan fo hwnnw ar gael, ac fel arall defnyddir statws credyd y gwrthbarti. Fodd bynnag, nid yw penderfyniadau buddsoddi yn cael eu gwneud ar sail statws credyd yn unig, mae'r holl ffactorau perthnasol gan gynnwys cyngor allanol yn cael eu hystyried.

3.8 Llywodraeth

Benthyciadau i, a bondiau a biliau a gyhoeddir neu a warrantir gan, lywodraethau cenedlaethol, rhanbarthol, awdurdodau lleol a banciau datblygol amlochrog. Nid yw'r buddsoddiadau yma yn destun '*bail-in*', ac yn gyffredinol bychan iawn yw'r risg o ansolfedd, er nad ydynt yn ddi-risg. Bernir nad oes gan fuddsoddiadau gyda Llywodraeth y DU risg credyd oherwydd ei gallu i greu arian ychwanegol ac felly gellir eu gwneud mewn symiau gyda dim cyfyngiad am hyd at 50 mlynedd.

3.9 Buddsoddiadau â Sicrwydd

Mae'r buddsoddiadau hyn wedi'u sicrhau ar asedau'r benthyciwr, sy'n cyfyngu'r colledion potensial petai methdaliad. Bydd maint ac ansawdd y diogelwch yn ffactor allweddol yn y penderfyniad buddsoddi. Mae bondiau gorchuddiedig a chytundebau adbrynu o chwith gyda banciau a chymdeithasau adeiladu wedi'u heithrio rhag '*bail-in*'. Lle nad oes statws credyd penodol ar gyfer y buddsoddiad, ond bod gan y cyfochrog y sicrheir y buddsoddiad arno statws credyd, defnyddir yr uchaf o'r statws credyd cyfochrog a statws credyd y gwrthbarti. Ni fydd cyfanswm y buddsoddiadau â sicrwydd a'r buddsoddiadau ansicredig mewn unrhyw un banc yn fwy na'r cyfyngiad arian parod ar gyfer buddsoddiadau â sicrwydd.

3.10 Banciau a Chymdeithasau Adeiladu (ansicredig)

Cyfrifon, adneuon, tystysgrifau adneuon a bondiau ansicredig uwch gyda banciau a chymdeithasau adeiladu, ac eithrio banciau datblygu amlochrog. Mae'r buddsoddiadau'n agored i risg o golli credyd drwy gyfrwng '*bail-in*' petai'r rheoleiddiwr yn penderfynu bod banc yn methu neu'n debygol o fethu. Gweler isod am drefniadau sy'n ymwneud â chyfrifon banc gweithredol.

3.11 Darparwyr cofrestredig (ansicredig)

Benthyciadau a bondiau a gyhoeddir, neu a warrantir gan, neu sydd wedi'u sicrhau ar asedau darparwyr tai cymdeithasol cofrestredig, a elwid gynt yn gymdeithasau tai. Caiff y cyrff hyn eu rheoleiddio gan yr Rheoleiddiwr Tai Cymdeithasol (yn Lloegr), Rheoleiddiwr Tai yn yr Alban, Llywodraeth Cymru ac yr Adran ar gyfer y Gymuned (yn Gogledd Iwerddon). Fel darparwyr gwasanaethau cyhoeddus, maent yn debygol iawn o barhau i dderbyn cymorth gan y llywodraeth os bydd angen.

3.12 Cronfeydd Marchnad Arian

Cronfeydd cyfun sy'n cynnig hylifedd yr un diwrnod neu fyr rybudd ac anweddolrwydd prisiau isel iawn neu ddim o gwbl trwy fuddsoddi mewn marchnadoedd arian tymor byr. Mae ganddyn nhw'r fantais dros gyfrifon banc o ddarparu gwasgariad ehangach o risgiau buddsoddi, ynghyd â gwasanaethau rheolwr cronfa broffesiynol am ffi fach. Er nad oes unrhyw derfyn sector yn berthnasol i gronfeydd marchnad arian, bydd y Cyngor yn cymryd gofal i arallgyfeirio ei fuddsoddiadau hylif dros amrywiaeth o ddarparwyr i sicrhau mynediad at arian parod bob amser.

3.13 Cronfeydd Cyfun Strategol

Cronfeydd bondiau, ecwiti ac eiddo sy'n cynnig enillion gwell dros y tymor hir ond sy'n fwy anwadal yn y tymor byr. Mae'r rhain yn caniatáu i'r Cyngor ehangu i ddosbarthiadau o asedau ar wahân i arian parod heb yr angen i fod yn berchen ar y buddsoddiadau gwaelodol a'u rheoli. Gan nad oes dyddiad aeddfedu pendant ar gyfer y cronfeydd hyn, a'u bod ar gael i'w tynnu allan ar ôl cyfnod o rybudd, bydd eu perfformiad a'u haddasrwydd i barhau i gwrdd ag amcanion buddsoddi'r Cyngor yn cael eu monitro'n gyson.

3.14 Ymddiriedolaethau Buddsoddi Ystâd Real

Cyfranddaliadau mewn cwmnïau sy'n buddsoddi'n bennaf mewn ystâd real ac sy'n talu'r mwyafrif o'u hincwm rhent i fuddsoddwyr mewn modd tebyg i gronfeydd eiddo cyfun. Yn yr un modd â chronfeydd eiddo, mae ymddiriedolaethau buddsoddi ystâd real yn cynnig enillion gwell dros y tymor hir, ond maent yn fwy anwadal yn enwedig gan fod pris y cyfranddaliadau yn adlewyrchu'r galw newidiol am y cyfranddaliadau ynghyd â newidiadau yng ngwerth yr eiddo sylfaenol.

3.15 Buddsoddiadau eraill

Mae'r categori yma yn cynnwys buddsoddiadau trysorlys nad ydynt wedi'u rhestru uchod, er enghraifft bondiau corfforaethol ansicredig a benthyciadau cwmni. Nid yw cwmnïau heblaw banciau yn destun '*bail-in*' ond gallent fynd yn fethdalwr gan roi buddsoddiad y Cyngor mewn perygl.

3.16 Cyfrifon banc gweithredol

Gall y Cyngor ddelio gydag unrhyw fanc yn y DU gyda statws credyd dim is na BBB - a chydag asedau mwy na £25 biliwn, a hynny, er enghraifft, drwy gyfrifon cyfredol, cyfrifon casglu a gwasanaethau caffael masnachwyr. Nid yw'r rhain yn

cael eu cyfrif fel buddsoddiadau, ond maent yn parhau yn agored i risgiau 'bail-in', ac felly bydd y balansau yn cael eu cadw'n is na £900,000 fesul banc. Mae Banc Lloegr wedi datgan petai yna fethiant, y byddai banciau gydag asedau sy'n fwy na £25 biliwn yn fwy tebygol o fod yn destun 'bail-in' na chael eu gwneud yn fethdalwyr, gan gynyddu'r tebygolrwydd y byddai'r Cyngor yn gallu parhau i weithredu.

3.17 Asesu Risg a Statws Credyd

Mae ymgynghorwyr trysorlys y Cyngor yn derbyn ac yn monitro'r graddfeydd credyd, a byddant yn hysbysu unrhyw newid yn y statws wrth iddynt ddigwydd. Mae'r asiantaethau statws credyd sy'n cael eu defnyddio ar hyn o bryd wedi'u rhestru yn nogfen Arferion Rheolaeth Trysorlys. Pan fo statws credyd endid yn cael ei israddio, ac yn methu â diwallu'r meini prawf ar gyfer buddsoddi:

- ni wneir unrhyw fuddsoddiadau newydd;
- bydd unrhyw fuddsoddiadau presennol yn cael eu hadalw neu eu gwerthu os gellir gwneud hynny heb unrhyw gost, a
- rhoddir ystyriaeth lawn i adalw neu werthu'r holl fuddsoddiadau presennol eraill gyda'r gwrthbarti a effeithiwyd.

Pan fo asiantaeth sy'n graddio credyd yn cyhoeddi bod statws credyd rhyw sefydliad yn cael ei adolygu er mwyn ei israddio o bosib (gelwir hyn hefyd yn "rating watch negative" neu "credit watch negative") fel y gall ddisgyn islaw'r meini prawf cymeradwy ar gyfer y statws credyd, yna dim ond buddsoddiadau y gellir eu tynnu allan ar y diwrnod gwaith nesaf fydd yn cael eu gwneud gyda'r sefydliad hwnnw hyd nes y cyhoeddir canlyniad yr adolygiad. Ni fydd y polisi hwn yn berthnasol i ragolygon negatif, sy'n awgrymu newid cyfeiriad yn yr hir dymor yn hytrach na newid statws credyd ar unwaith.

3.18 Agweddau ar enw da

Mae'r Cyngor yn ymwybodol y gallai buddsoddi gyda gwrthbartion penodol, er ei fod yn cael ei ystyried yn ddiogel o safbwynt ariannol yn unig, ei adael yn agored i feirniadaeth, yn ddilys neu fel arall, a allai effeithio ar ei enw da cyhoeddus, ac felly bydd y risg hon yn cael ei hystyried wrth wneud penderfyniadau buddsoddi.

3.19 Gwybodaeth arall ar ddiogelwch buddsoddiadau

Pan fo amodau'n dirywio yn y farchnad ariannol ac yn effeithio ar ansawdd credyd yr holl sefydliadau, fel y digwyddodd yn 2008, 2020 a 2022, nid yw'r elfen hon ar y cyfan yn cael ei adlewyrchu mewn graddau statws credyd, ond gellir ei

gweld mewn mesurau marchnad eraill. Yn yr amgylchiadau hyn, bydd y Cyngor yn cyfyngu ei fuddsoddiadau i'r sefydliadau hynny a chanddynt ansawdd credyd uwch, ac yn lleihau ar gyfnod hiraf ei fuddsoddiadau er mwyn cynnal y lefel diogelwch angenrheidiol. Bydd graddau'r cyfyngiadau hyn yn unol â'r amodau presennol yn y farchnad ariannol. Os yw'r cyfyngiadau hyn yn golygu nad oes digon o sefydliadau masnachol o ansawdd credyd uchel ar gael i fuddsoddi balansau arian y Cyngor, yna caiff yr arian dros ben ei adneuo gyda Llywodraeth y DU, trwy'r Swyddfa Rheoli Dyledion er enghraifft, neu gydag awdurdodau lleol eraill. Bydd hyn yn achosi i'r enillion ar fuddsoddiadau ostwng, ond bydd yn diogelu'r prif swm a fuddsoddwyd.

3.20 Cyfyngiadau Buddsoddi

Rhagwelir bydd gan y Cyngor £95 miliwn mewn cronfeydd refeniw ar 31 Mawrth 2024 fydd ar gael i dalu am unrhyw golledion buddsoddi. Er mwyn sicrhau nad yw mwy na 10.5% o'r cronfeydd hyn mewn perygl oherwydd diffyg dalu unigol, yr uchafswm gellir ei fenthycu i unrhyw un sefydliad (heblaw Llywodraeth y DU) yw £10 miliwn. O ran y cyfyngiad yma bydd grŵp o endidau o dan yr un perchnogaeth yn cael eu trin fel sefydliad unigol.

Mae datguddiadau risg credyd sy'n deillio o fuddsoddiadau ar wahân i'r trysorlys, deilliadau ariannol a balansau sy'n fwy na £500,000 mewn cyfrifon banc gweithredol yn cyfrif yn erbyn y terfynau buddsoddi perthnasol.

Gosodir terfynau hefyd ar reolwyr cronfeydd, buddsoddiadau mewn cyfrifon enwebai broceriaid a gwledydd tramor fel y nodir isod. Nid yw buddsoddiadau mewn cronfeydd cyfun a banciau datblygu amlochrog yn cyfrif yn erbyn y terfyn ar gyfer unrhyw wlad dramor unigol, gan fod y risg yn amrywio dros lawer o wledydd.

Tabl 4: Terfynau ychwanegol

	Cyfyngiad arian
Unrhyw grŵp o gronfeydd cyfunedig dan yr un rheolaeth	£25m fesul rheolwr
Offerynnau y mae'n bosib eu cyfnewid a ddelir yng nghyfrif enwebedig brocer	£25m fesul brocer
Gwledydd tramor	£10m fesul gwlad

3.21 Rheoli hylifedd

Mae'r Cyngor yn defnyddio technegau rhagolwg darbodus ar gyfer llif arian er mwyn pennu'r cyfnod hwyaf y gellir ymrwymo cronfeydd yn ddarbodus. Caiff y rhagolygon eu llunio ar y sail bod benthyca tymor byr yn cael ei ddefnyddio i gwmpasu ei ymrwymadau ariannol os oes angen. Mae'r cyfyngiadau ar fuddsoddiadau tymor hir yn cael eu gosod ar sail cynllun ariannol tymor canolig a rhagolwg llif arian y Cyngor.

Bydd y Cyngor yn lledaenu ei arian parod hylifol dros o leiaf bedwar darparwr (e.e. cyfrifon banc a chronfeydd marchnad arian) i sicrhau bod mynediad at arian parod yn cael ei gynnal os bydd anawsterau gweithredol mewn unrhyw un darparwr.

4. Dangosyddion Darbodus Rheolaeth Trysorlys

Mae'r Cyngor yn mesur ac yn rheoli pa mor agored ydyw i risgiau rheolaeth trysorlys gan ddefnyddio'r dangosyddion a ganlyn.

4.1 Diogelwch

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol i ddangos ei sensitifrwydd i risg credyd trwy fonitro sgôr credyd cyfartalog wedi'i bwysoli o ran gwerth ei bortffolio buddsoddi. Caiff hyn ei gyfrifo trwy roi sgôr i bob buddsoddiad (AAA=1, AA+=2, ac ati) a chymryd y cyfartaledd rhifyddol, gan bwysu'r cyfartaledd yn ôl maint pob buddsoddiad. Rhoddir sgôr i fuddsoddiadau heb sgôr yn seiliedig ar eu risg ganfyddedig.

Dangosydd risg credyd	Targed
Sgôr credyd cyfartalog y portffolio	6.0

4.2 Hylifedd

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol i ddangos ei sensitifrwydd i risg hylifedd trwy fonitro faint o arian sydd ar gael i gwrdd â thaliadau annisgwyl mewn cyfnod penodol, heb fenthyca ychwanegol.

Dangosydd risg hylifedd	Targed
Cyfanswm arian ar gael o fewn 3 mis	£10m

4.3 Datguddiad Cyfraddau Llog

Nod y dangosydd hwn yw rheoli datguddiad y Cyngor i risg cyfradd llog. Y terfynau uchaf ar effaith refeniw dros flwyddyn yn dilyn codiad neu gwmp o 1% ar gyfraddau llog fyddai:

Dangosydd risg cyfradd llog	Cyfyngiad
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn gyda <u>chodiad</u> o 1% yng nghyfraddau llog	£2,290,000
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn gyda <u>chwmp</u> o 1% yng nghyfraddau llog	£2,290,000

Caiff effaith newid mewn cyfraddau llog ei gyfrifo ar y dybiaeth y bydd benthyciadau a buddsoddiadau sy'n aeddfedu yn cael eu hamnewid ar y cyfraddau marchnad newydd.

4.4 Prif Symiau a Fuddsoddir am Gyfnodau sy'n Hwyl na flwyddyn

Pwrpas y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i'r risg o fynd i golledion trwy geisio ad-daliadau buan ar ei fuddsoddiadau. Y terfynau darbodus ar fuddsoddiadau rheolaeth trysorlys hirdymor fydd:

Dangosydd risg pris	2024/25	2025/26	2026/27	Dim dyddiad penodol
Y terfyn ar y prif swm a fuddsoddwyd tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£40m	£20m	£20m	£20m

Mae buddsoddiadau hirdymor heb ddyddiad aeddfedu penodol yn cynnwys cronfeydd cyfun strategol ac ymddiriedolaethau buddsoddi ystâd real ond nid ydynt yn cynnwys cronfeydd marchnad arian a chyfrifon banc heb ddyddiad aeddfedu penodol gan fod y rhain yn cael eu hystyried yn rhai tymor byr.

5. Materion Cysylltiedig

5.1 Mae nifer o eitemau ychwanegol y mae'n rhaid i'r Cyngor eu cynnwys yn ei Strategaeth Rheolaeth Trysorlys, yn ôl CIPFA.

5.2 Cytundebau Deilliadau

Gallai awdurdodau lleol fod wedi defnyddio deilliadau ariannol yn y gorffennol wedi'u hymgorffori mewn benthyciadau a buddsoddiadau i leihau risg cyfraddau llog (e.e. coleri cyfradd llog a blaendaliadau) ac i leihau costau neu gynyddu incwm ar draul mwy o risg (e.e. benthyciadau LOBO ac adneuo y gellir eu galw). Mae'r pŵer cymhwysedd cyffredinol yn adran 24 o Ddeddf Llywodraeth

Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn dileu llawer o'r ansicrwydd ynghylch defnydd awdurdodau lleol o ddeilliadau ariannol annibynnol (h.y. y rhai nad ydynt wedi'u hymgorffori mewn benthyciad neu fuddsoddiad).

Bydd y Cyngor ond yn defnyddio deilliadau ariannol annibynnol (fel cyfnewidiadau, blaensymiau, dyfodol ac opsiynau) lle gellir dangos yn glir eu bod yn lleihau lefel gyffredinol y risgiau ariannol y mae'r Cyngor yn agored iddynt. Bydd risgiau ychwanegol a gyflwynir, megis amlygiad credyd i wrthbartion deilliadol, yn cael eu hystyried wrth bennu lefel gyffredinol y risg. Ni fydd y polisi hwn yn berthnasol i ddeilliadau mewnosodedig, gan gynnwys y rhai sy'n bresennol mewn cronfeydd cyfun a thrafodion sy'n cychwyn ymlaen llaw, er y bydd y risgiau a gyflwynir ganddynt yn cael eu rheoli yn unol â strategaeth gyffredinol rheoli risg y trysorlys.

Gellir trefnu trafodion deilliadol ariannol gydag unrhyw sefydliad sy'n bodloni'r meini prawf buddsoddi cymeradwy, a asesir gan ddefnyddio'r statws credyd priodol ar gyfer datguddiadau deilliadol. Bydd lwfans ar gyfer risg credyd a gyfrifir gan ddefnyddio'r fethodoleg yn y ddogfen Arferion Rheoli'r Trysorlys yn cyfrif yn erbyn y terfyn credyd gwrthbarti a'r terfyn gwlad dramor perthnasol.

Yn unol â Chod CIPFA, bydd y Cyngor yn ceisio cyngor allanol ac yn ystyried y cyngor hwnnw cyn ymrwymo i ddeilliadau ariannol i sicrhau ei fod yn deall y goblygiadau yn llawn.

5.3 Cronfeydd Allanol

Yn gynwysedig ym malansau'r Cyngor mae balansau ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd, GwE, Cronfa'r Degwm a Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru. Dyrennir yr incwm llog i bob sefydliad yn seiliedig ar falansau dyddiol.

5.4 Cyfarwyddeb Marchnadoedd mewn Offerynnau Ariannol

Mae'r Cyngor wedi dewis cael statws cleient proffesiynol gyda'i darparwyr gwasanaethau ariannol, gan gynnwys ymgynghorwyr, banciau, broceriaid a rheolwyr buddsoddi, er mwyn caniatáu mynediad at amrediad mwy o wasanaethau ond heb y diogelwch rheoleiddio uwch sydd ar gael i unigolion a chwmnïau bychan. Oherwydd maint ac ystod gweithgareddau rheolaeth trysorlys y Cyngor, mae'r Pennaeth Cyllid yn credu mai hwn yw'r statws priodol gorau.

6. Arweiniad Llywodraeth Cymru

Mae materion pellach sy'n ofynnol gan ganllawiau Llywodraeth Cymru wedi'u cynnwys yn **Atodiad 3**.

7. **Goblygiadau Ariannol**

7.1 Y gyllideb ar gyfer incwm buddsoddi yn 2024/25 yw £3.2 miliwn, yn seiliedig ar gyfartaledd portffolio buddsoddi o £81.1 miliwn ar gyfradd llog o 4.7% ar gyfer adneuon a £13 miliwn o gronfeydd cyfun ar enillion o 4.3%.

9. **Ystyried Opsiynau Eraill**

9.1 Nid yw Cod CIPFA yn pennu unrhyw strategaeth rheoli trysorlys penodol i awdurdodau lleol ei fabwysiadu. Ar ôl ymgynghori gyda'r Aelod Cabinet dros Gyllid, mae'r Pennaeth Cyllid yn credu fod y strategaeth uchod yn cynnig cydbwysedd addas rhwng rheoli risgiau a chost-effeithiolrwydd. Isod, rhestrir rhai strategaethau eraill, ynghyd â'u hoblygiadau ariannol a rheoli risgiau.

Dewis Arall	Effaith ar incwm a gwariant	Effaith ar reoli risgiau
Buddsoddi mewn amrediad mwy cyfyng o wrthbartïon ac/neu am gyfnodau byrrach	Bydd incwm llog yn is	Llai o berygl o golledion o ganlyniad i ddiffygdalu'n ymwneud â chredyd, ond byddai unrhyw golledion yn fwy
Buddsoddi mewn amrediad ehangach o wrthbartïon ac/neu am gyfnodau hirach	Bydd incwm llog yn uwch	Mwy o risg o golledion o ganlyniad i ddiffygdalu'n ymwneud â chredyd, ond byddai unrhyw golledion yn llai

Atodiad 1 – Rhagolygon Economaidd a Chyfraddau Llog Arlingclose, Rhagfyr 2023

Tybiaethau sylfaenol:

- Mae chwyddiant a thwf cyflogau'r DU yn parhau i fod yn uchel ond maent wedi lleddfu dros y ddau fis diwethaf gan danio disgwyliadau toriadau yn y gyfradd. Mae toriadau mewn cyfraddau tymor agos yn parhau i fod yn annhebygol, er y bydd risgiau anfanteision yn cynyddu wrth i economi'r DU lithro i ddirwasgiad.
- Nid yw neges yr MPC wedi newid wrth i'r Pwyllgor geisio cynnal amodau ariannol llymach. Bydd polisi ariannol yn parhau'n dynn gan fod disgwyl i chwyddiant gymedroli i dargedu'n araf, er bod rhai mesurau cyflog a chwyddiant yn is na rhagolygon diwethaf y Banc.
- Er gwaethaf rhywfaint o ddirywiad mewn data gweithgaredd, mae economi'r DU yn parhau i fod yn wydn yn wyneb polisi ariannol llymach. Mae data diweddar wedi bod yn feddal ond yn gymysg; mae'r ffigurau PMI mwy amserol yn awgrymu bod y sector gwasanaethau yn gwella ar ôl Ch3 gwan. Fodd bynnag, bydd polisi llymach yn amharu ar weithgaredd domestig ac allanol wrth i gyfraddau llog cael effaith.
- Mae'r galw am gyflogaeth yn lleddfu. Mae tystiolaeth anecdotaidd yn awgrymu bod recriwtio a thwf cyflogau yn arafu, a disgwyliwn i ddiweithdra godi ymhellach. Wrth i ddiweithdra godi a chyfraddau llog barhau'n uchel, bydd teimladau defnyddwyr yn dirywio. Bydd gwariant cartrefi a busnes yn wan felly.
- Bydd chwyddiant yn gostwng dros y 12 mis nesaf. Ni fydd y llwybr at y targed yn llyfn, gyda phrisiau ynni uwch ac effeithiau sylfaenol yn amharu ar y dirywiad ar adegau. Bydd sylw'r MPC yn parhau ar fesurau chwyddiant sylfaenol a data cyflogau. Credwn y bydd cyfraddau polisi yn parhau ar eu hanterth am 10 mis arall, neu hyd nes y bydd yr MPC yn gyfforddus mae'r risg o effeithiau ail rownd pellach wedi lleihau.
- Bydd cynnal polisi ariannol mewn tiriogaeth gyfyngol cyhyd, pan fo'r economi eisoes yn ei chael hi'n anodd, yn gofyn am lacio'n sylweddol yn y dyfodol er mwyn hybu gweithgaredd.
- Bydd enillion bondiau byd-eang yn parhau i fod yn gyfnewidiol. Mae marchnadoedd yn rhedeg ar hyn o bryd gyda disgwyliadau o doriadau ar gyfraddau UDA yn y tymor agos, wedi'u hysgogi braidd yn annisgwyl gan lunwyr polisi UDA eu hunain. Mae premiymau tymor ac enillion bondiau wedi profi gostyngiad amlwg. Ni fyddai'n syndod gweld gwrthdroad os nad yw pwyntiau data'n cefnogi'r naratif, ond mae'n ymddangos bod y cynnyrch 10 mlynedd presennol yn adlewyrchu'n fras lefel tymor canolig is ar gyfer Cyfradd Banc.

- Mae risg uwch y bydd polisi cyllidol a/neu ddigwyddiadau geo-wleidyddol yn achosi anweddolrwydd sylweddol mewn enillion.

Rhagolwg:

Cadwodd yr MPC Gyfradd Banc ar 5.25% ym mis Rhagfyr. Credwn mai dyma'r uchafbwynt ar gyfer Cyfradd Banc.

- Bydd yr MPC yn torri cyfraddau yn y tymor canolig i ysgogi economi'r DU ond bydd yn amharod i wneud hynny hyd nes y bydd yn sicr na fydd unrhyw effeithiau ail rownd parhaus. Rydym yn gweld toriadau mewn cyfraddau o Ch3 2024 i lefel isaf o tua 3% erbyn dechrau canol 2026.
- Mae'r risgiau uniongyrchol ynghylch Cyfradd Banc wedi dod yn fwy cytbwys, oherwydd bod economi'r DU yn gwanhau ac effeithiau llaith ar chwyddiant. Mae hyn yn symud i'r anfantais yn y tymor byr wrth i'r economi wanhau.
- Mae cynnyrch gilt hirdymor bellach yn sylweddol is. Mae Arlingclose yn disgwyl i'r cynnyrch fod yn wastad o'r fan hon dros y tymor byr gan adlewyrchu rhagolygon Cyfradd Banc tymor canolig. Mae anweddolrwydd cyfnodol yn debygol.

	Current	Dec-23	Mar-24	Jun-24	Sep-24	Dec-24	Mar-25	Jun-25	Sep-25	Dec-25	Mar-26	Jun-26	Sep-26
Official Bank Rate													
Upside risk	0.00	0.00	0.25	0.25	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.75	0.75	1.00	1.00
Central Case	5.25	5.25	5.25	5.25	5.00	4.75	4.25	4.00	3.75	3.50	3.25	3.00	3.00
Downside risk	0.00	0.00	-0.25	-0.50	-0.75	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00
3-month money market rate													
Upside risk	0.00	0.00	0.25	0.25	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.75	0.75	1.00	1.00
Central Case	5.40	5.40	5.40	5.30	5.15	4.80	4.30	4.10	3.80	3.50	3.25	3.05	3.05
Downside risk	0.00	0.00	-0.25	-0.50	-0.75	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00
5yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.25	0.75	0.85	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Central Case	3.77	3.75	3.75	3.75	3.70	3.60	3.50	3.50	3.40	3.30	3.30	3.30	3.35
Downside risk	0.00	-0.25	-0.75	-0.85	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00
10yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.25	0.75	0.85	0.85	0.90	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Central Case	3.72	3.75	3.80	3.80	3.80	3.80	3.80	3.80	3.75	3.65	3.60	3.65	3.70
Downside risk	0.00	-0.25	-0.75	-0.85	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00
20yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.25	0.75	0.85	0.85	0.90	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Central Case	4.16	4.20	4.20	4.20	4.20	4.20	4.20	4.20	4.20	4.20	4.20	4.20	4.25
Downside risk	0.00	-0.25	-0.75	-0.85	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00
50yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.25	0.75	0.85	0.85	0.90	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Central Case	3.76	3.80	3.85	3.90	3.90	3.90	3.90	3.90	3.90	3.90	3.95	3.95	3.95
Downside risk	0.00	-0.25	-0.75	-0.85	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00

- PWLB Standard Rate = Gilt yield + 1.00%
- PWLB Certainty Rate = Gilt yield + 0.80%
- PWLB HRA Rate = Gilt yield + 0.40%
- UK Infrastructure Bank Rate = Gilt yield + 0.40%

Atodiad 2- Sefyllfa Portffolio Buddsoddi a Dyled Bresennol

	31.12.2023 Gwir Bortffolio £m	31.12.2023 Cyfradd Cyfartalog %
Buddsoddiadau trysorlys:		
Banciau a Chymdeithasau adeiladu (ansicredig)	10.5	5.34
Llywodraeth DU	18.8	5.19
Awdurdodau Lleol	93.0	5.42
Cronfeydd Marchnad Arian	62.0	5.30
Cronfeydd wedi'u pŵlio	13.0	5.79
Cyfanswm buddsoddiadau trysorlys	197.3	5.38

Atodiad 3- Gofynion ychwanegol Canllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru (LIC) Ganllaw Buddsoddi diwygiedig ym mis Tachwedd 2019 sy'n gosod gofynion adrodd ychwanegol ar awdurdodau lleol nad ydynt yn rhan annatod o brosesau rheoli trysorlys y Cyngor hwn. Mae'r canllawiau hefyd yn cynnwys buddsoddiadau nad ydyn nhw'n rhan o reoli trysorlys, er enghraifft eiddo buddsoddi a benthyciadau i sefydliadau lleol.

Cyfraniad: Mae buddsoddiadau'r Cyngor yn cyfrannu at ei amcanion darparu gwasanaeth a / neu i hyrwyddo lles fel a ganlyn:

- mae buddsoddiadau rheoli trysorlys yn cefnogi gweithgareddau rheoli trysorlys effeithiol,
- mae benthyciadau i sefydliadau lleol yn darparu cymorth ariannol i'r sefydliadau hynny i'w galluogi i ddarparu gwasanaethau cyhoeddus lleol a fyddai fel arall yn cael eu darparu'n uniongyrchol gan y Cyngor, a
- mae eiddo buddsoddi yn darparu gwarged ariannol net sy'n cael ei ail-fuddsoddi mewn gwasanaethau cyhoeddus lleol.

Newid yn yr hinsawdd: Mae penderfyniadau buddsoddi'r Cyngor yn ystyried risgiau hinsawdd tymor hir i gefnogi economi carbon isel i'r graddau, os oes buddsoddiad carbon isel cyfwerth ar gael gyda'r un enillion, yna byddai'n well gan y Cyngor y buddsoddiad carbon isel.

Buddsoddiadau penodedig: Mae Canllawiau LIC yn diffinio buddsoddiadau penodedig fel y rheini:

- wedi'i enwi mewn punt sterling,
- i fod i gael ei ad-dalu cyn pen 12 mis ar ôl y trefniant oni bai bod y gwrthbarti yn awdurdod lleol,
- heb ei ddiffinio fel gwariant cyfalaf gan ddeddfwriaeth, a
- buddsoddi gydag un o:
  - Llywodraeth y DU,
  - Awdurdod lleol, cyngor plwyf neu gyngor cymunedol yn y DU, neu
  - Corff neu gynllun buddsoddi o "ansawdd credyd uchel".

Mae'r Cyngor yn diffinio sefydliadau a gwarantau "ansawdd credyd uchel" fel y rhai sydd â statws credyd o A- neu uwch sy'n hysgu o'r DU neu wlad dramor sydd â sgôr sofran o AA + neu'n uwch. Ar gyfer cronfeydd marchnad arian a chronfeydd cyfun eraill, diffinnir "ansawdd credyd uchel" fel y rhai sydd â statws credyd o A- neu uwch.

Buddsoddiadau amhenodol: Mae unrhyw fuddsoddiad ariannol nad yw'n cwrdd â'r diffiniad o fuddsoddiad neu fenthyciad penodol yn cael ei ddsbarthu fel un amhenodol.

O ystyried y diffiniad eang o fenthyciad, mae'r categori hwn yn berthnasol i unedau mewn cronfeydd cyfun a chyfranddaliadau mewn cwmnïau yn unig. Dangosir cyfyngiadau ar fuddsoddiadau amhenodol yn nhabl 3b; mae'r Cyngor yn cadarnhau bod ei fuddsoddiadau amhenodol cyfredol yn aros o fewn y terfynau hyn.

Tabl 3b: Terfynau buddsoddiadau amhenodol

	Terfyn arian
Unedau mewn cronfeydd cyfun heb statws credyd neu wedi'u graddio islaw A-	£20m
Cyfranddaliadau mewn ymddiriedolaethau buddsoddi ystâd real	£10m
Cyfanswm buddsoddiadau amhenodol	£30m

Buddsoddiadau anariannol: Mae'r categori hwn yn cynnwys asedau anariannol a ddelir yn bennaf neu'n rhannol i gynhyrchu elw, eiddo buddsoddi yn bennaf. Penderfynir ar ddiogelwch trwy gymharu pris prynu pob ased â'i werth teg gan ddefnyddio'r model yn Safon Gyfrifyddu Ryngwladol 40: Eiddo Buddsoddi fel y'i haddaswyd gan arferion priodol. Ar asesiad ar 31 Mawrth 2023, mae'r Cyngor o'r farn nad yw graddfa ei fuddsoddiadau anariannol yn sylweddol.

Hylifedd: Ar gyfer buddsoddiadau ariannol nad ydynt yn fuddsoddiadau neu fenthyciadau rheoli trysorlys, mae gan y Cyngor weithdrefnau yn eu lle i sicrhau bod y cronfeydd yn cael eu hymrwymo'n ddarbodus am y cyfnod hiraf o amser.

Ymgynghorwyr Buddsoddi: Mae'r Cyngor wedi penodi Arlingclose fel ymgynghorwyr rheolaeth trysorlys ac yn derbyn cyngor penodol ar faterion buddsoddi, dyled a chyllid cyfalaf. Mae ansawdd y gwasanaeth hwn yn cael ei fonitro gan y Pennaeth Cyllid a'r Rheolwr Buddsoddi yn rheolaidd.

Trefniant masnachol: Os bydd trefniant masnachol, mae'r unigolion sy'n gwneud y fargen yn ymwybodol o egwyddorion craidd y fframwaith darbodus a'r drefn reoleiddio y mae'r Cyngor yn gweithredu oddi mewn iddi.

Capasiti, sgiliau a llywodraethu corfforaethol: Gwahoddwyd aelodau etholedig a swyddogion i gyflwyniad gan Arlingclose ar 7fed Chwefror 2024. Mae'r wybodaeth a'r drafodaeth yn y cyflwyniad yn sicrhau bod gan yr aelodau'r sgiliau a'r wybodaeth briodol i'w galluogi i:

- Wneud penderfyniadau gwybodus ynghylch a ddylid ymrwymo i fuddsoddiad penodol.
- Asesu asesiadau unigol yng nghyd-destun amcanion strategol a phroffil risg y Cyngor.
- Deall sut mae cwantwm y penderfyniadau hyn wedi newid amlygiad risg cyffredinol yr awdurdod lleol.

Mae swyddogion hefyd yn mynychu cyrsiau hyfforddi, seminarau a chynadleddau a ddarperir gan Arlingclose a CIPFA yn rheolaidd. Anogir staff perthnasol hefyd i astudio cymwysterau proffesiynol gan CIPFA, ACA a sefydliadau priodol eraill.